

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/130/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114210085
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kuchtová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1114210085.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a Mgr. Barbory Bartekovej v právnej veci žalobcov: 1. J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. Z. XX, XXX XX S. Z., 2. O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. Z. XX, XXX XX S. Z., obaja zastúpení advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. , Vienna Insurance Group, IČO 00 585 441 so sídlom v Bratislave, Štefanovičova č. 4, zastúpený JUDr. Felixom Neupauerom - advokátom so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava v konaní o ochranu osobnosti na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 29. septembra, č. k. 19C/68/2014 - 114, v spojení s opravným uznesením zo dňa 10.12.2015, č. k. 19C/68/2014 - 122, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 29.09.2015, č.k. 19C/68/2014-114 v celom rozsahu p o t v r d z u j e.
Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 5 000 eur a žalovanému v 2. rade sumu 5 000 eur, pričom vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Zároveň uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne náhradu trov konania vo výške 965,28 eur, k rukám právneho zástupcu žalobcov.
2. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 03.04.2014 voči žalovanému domáhali zaplata sumy každému zo žalobcov osobitne po 50 000 eur, keď v žalobe uviedli, že pri dopravnej nehode dňa 10.03.2012, približne o 20.25, v katastri obce S. Z. na ceste 2. triedy č. XXX došlo k usmrteniu ich syna, maloletého Z. A., nar. XX.XX.XXXX. Dopravnú nehodu zavinil vodič motorového vozidla značky B. E., C.: TR XXXAJ W. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorý neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam a stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho nezvládol riadenie a následne narazil svojím vozidlom do stromu.
3. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Martine zo dňa 10.05.2012, ČVS: ORP-194/2-OVK-MT-2012 bolo trestné stíhanie zastavené podľa §215 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z.z. (ďalej len „TP“) v spojení s §9 ods. 1 písm. d) TP, nakoľko zodpovedný vodič na následky dopravnej nehody tiež zomrel.
4. Žalobcovia mali za to, že medzi škody na zdraví v zmysle §4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. patrí aj nemajetková ujma, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, krytej povinným zmluvným poistením, a to s ohľadom na argumentáciu uvedenú v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24.10.2013, sp. zn. C-22/12, v zmysle ktorej sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel majú vykladať tak, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného upravuje vnútroštátne právo

uplatniteľné v spore vo veci samej. V zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní EÚ judikatúra SD EÚ zaväzuje slovenské súdy, ako aj ostatné štátne orgány.

5. Žalobcovia v žalobe poukázali na ich vzájomný emocionálny vzťah plný harmónie, lásky a porozumenia s nebohým synom Z. ktorý mal v čase úmrtia iba 17 rokov, nemal žiadne zdravotné problémy a žil plnohodnotným spôsobom života, zodpovedajúcim jeho veku. Jeho smrť zasiahla do života žalobcov nepriaznivo, jeho zavinené úmrtie poznačí žalobcov po psychickej stránke na celý život. Žalobcovia uviedli, že od úmrtia syna sa výrazným spôsobom zhoršil ich psychický stav, keď žalobcovia sa snažili už od útleho detstva venovať svojmu synovi všetok svoj voľný čas, pričom chodievali spolu na kultúrne a spoločenské podujatia. Smrťou Z. došlo k zásahu do psychickej integrity žalobcov, zle spia, nič ich nebaví, neprestajné myšlienky na syna spôsobujú žalobcom depresívne a úzkostné stavy. Ťažko sa sústreďujú, sú nervóznejší a z ich života sa vytratilo nadšenie. Budúcnosť žalobcovia nerozoberajú, radšej sa nad tým nezamýšľajú a snažia sa všetok svoj voľný čas venovať iným činnostiam. So smrťou svojho syna sa nebudú môcť nikdy vyrovnať.

6. Žalobca namietal, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, žalovaný poukázal na všeobecné poistné podmienky, schválené rozhodnutím UFT, v ktorom bol stanovený rozsah poistenia výlučne za škodu, nie však za ujmu na osobnostných právach. Uviedol, že súčasťou poistenia nebolo spôsobenie ujmy na súkromí a rodinnom živote. Mal za to, že právo na ochranu osobnosti sú svojbytným a samostatným nárokom, ktorým OZ poskytuje osobitnú ochranu, a preto uplatnenie práva na náhradu škody nedopĺňa, nerozširuje ani nenahrádza uplatnenie nárokov z titulu práva na ochranu osobnosti. Ak by si chcel poškodený subjekt uplatňovať svoje nároky z titulu ochrany osobnosti v rámci poistenia zodpovednosti, bude potrebné, aby krytie nárokov z daného právneho titulu bolo v poistnej zmluve osobitne zmluvne dojednané.

Nároky z titulu zásahu do súkromia podľa žalovaného predmetný zákon nepokrýva, a preto nemôže byť daná zodpovednosť žalovaného za žalobcom uplatňovaný nárok, ktorý je nesprávne kvalifikovaný ako škoda na zdraví v širšom ponímaní. Občiansky zákonník a aj civilistická právna teória striktne rozlišuje právo na ochranu osobnosti a s ním spojené právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a právo na náhradu škody podľa ustanovenia § 415 - 450 OZ. Osobnostné práva predstavujú absolútne subjektívne práva prináležiace výlučne fyzickým osobám, sú výlučné, všeobecné a nepremlčateľné a neprekudovateľné, právo na náhradu škody patrí tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, toto právo však nemá absolútnu, ale relatívnu povahu, nemá rýdzo osobnostnú, ale majetkovú povahu, a preto sa premlčuje. Žalovaný nesúhlasil s extenzívnym výkladom ustanovenia § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z. z., keď podľa žalovaného z jeho znenia vyplýva, že sa týka poistenia zodpovednosti za škodu, a nie poistenia za nemajetkovú ujmu. Povinným zmluvným poistením za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. Ak predmet konania tvorí právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ, nemôže byť daná pasívna legitímácia poisťovne.

7. Žalovaný k tzv. „motorovým smerniciam“ uviedol, že ak tieto stanovujú, že treba odškodniť „ujmy na zdraví“, takto označený pojem treba vnímať v celkovom kontexte smerníc tak, že tento pojem predstavuje nároky pri poškodení zdravia v rámci vzniku zodpovednosti za škody, a nie nároky priznávané z iného titulu, než je vznik zodpovednosti za škodu. Tieto smernice nestanovujú konkrétne, akým spôsobom a akými konkrétnymi nárokmi si má členský štát vymedziť rozsah náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a je na členskom štáte, akými princípmi sa riadi odškodňovanie zásahu do zdravia človeka. Podľa žalovaného sa škoda na zdraví alebo pri usmrtení odškodňuje nárokmi uvedenými v § 444 až 449 OZ, iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví, resp. pri usmrtení, teda ani náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasl., nie je nárokom z titulu škody na zdraví. Keďže zákon č. 381/2001 Z.z. napriek deklarovanej aproximácii smerníc takéto nároky neuvádza, žalovaný má za to, že ani SR ako členský štát nevníma predmetné smernice tak, že predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je i nemajetková ujma. Zároveň žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/168/2009, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/201/2007, ktorý vyslovil, že okolnosť, kto je v konkrétnom prípade subjektom ochrany a kto je subjektom zásahu, musí súd v konaní na základe žaloby na ochranu osobnosti vždy riešiť medzi prvými. Žalovaný zároveň poukázal i na konanie C - 22/12 Haasová, keď podľa názoru ÚS SR sa nezahrnutie pozostalých po obeti dopravnej nehody do poistného krytia zdá byť odôvodneným, keďže ujma, ktorú utrpia pozostalí v dôsledku straty blízkej osoby, je len nepriamym následkom ujmy, ktorú utrpela samotná obeť dopravnej nehody. Vznik takejto ujmy nie je teda v bezprostrednej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, nejde totiž o ujmu spôsobenú motorovým vozidlom, ale o sekundárnu ujmu vyvolanú ujmu, ktorá vznikla v dôsledku prevádzky motorového vozidla. SR má za to, že pozostalí po obeti dopravnej nehody, ktorí neboli jej účastníkmi,

nie sú poškodenými v zmysle smerníc týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalovaný žiadal žalobcov ako nedôvodnú zamietnuť.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobcovia sú rodičmi neb. Z., nar. XX. mája XXXX a zomrelého XX.XX.XXXX. K úmrtiu ich syna Z. došlo následkom dopravnej nehody motorového vozidla zn. B. E., C. J zo dňa 10.03.2012, pri ktorej vyššie menovaný ako spolujazdec utrpel triestvivú zlomeninu v oblasti koreňa nosa, zlomenie tvárovej kosti, roztrieštenie klenby lebečnej, odreniny brucha, zlomenie stehennej kosti ľavej nohy. Nebohý Z. bol jedným z ôsmich detí žalobcov, v poradí 4. dieťa, v čase nehody s nimi žil v spoločnej domácnosti, absolvoval štúdium na strojníckom učilišti, bol nezamestnaný, pracoval príležitostne brigádnicky (viď. výpoveď žalobcu v 1. rade pred súdom a orgánmi činnými v trestnom konaní čl. 14 pripojeného vyšetrovacieho spisu). Motorové vozidlo zn. B. E., C. TR XXXAJ v čase nehody viedol W. A., ktorý takisto na následky dopravnej nehody v tento deň zahynul (rozdrvenie spodiny lebečnej, poškodenie mozgu, zlomenie krčnej chrbtice). Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie ORPZ v Martine zo dňa 10.03.2012 pod ČVS ORP-194/OVK-MT-2012 bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 b) TZ na tom skutkovom základe, že dňa 10.03.2012 v čase o cca. 20,25 hod. vodič W. A., nar. XX.X.XXXX viedol osobné MV zn. B. E., C. TR-XXXAJ po ceste II/519 v katastri obci S. Z., pričom v 13,380 km na priamom úseku cesty z doposiaľ neznámych príčin dostal do šmyku motorové vozidlo, zišiel mimo vozovku po pravej strane v smere jazdy, kde narazil strechou vozidla do stromu, pri dopravnej nehode došlo k usmrtieniu vodiča A. A. a k usmrtieniu spolujazdca Z. A., ktorí obaja utrpeli následkom zrážky na zranenia nezlučiteľné so životom. Vodič A. A. svojím konaním porušil ustanovenie §16 ods. 1, §137 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

9. Znalec MUDr. Jozef Krajčovič PhD., odvetvie súdne lekárstvo pre účely trestného konania konštatoval, že tak vodič W. A., ako aj spolujazdec Z. A. boli v čase smrti ovplyvnení kanabinoidmi vo vyššej koncentrácii, „najpravdepodobnejšie fajčili marihuanu“ (str. 3 odborného vyjadrenia, čl. 52 pripojeného vyšetrovacieho spisu). Znalec konštatoval nebezpečný vplyv kanabinoidov na správanie sa účastníkov cestnej premávky, ktorého výsledkom je nekoordinovaná jazda zo strany na stranu, zmena odhadu vzdialenosti.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že vlastníkom motorového vozidla zn. B. E. bol F. A., otec nebohého vodiča W. A.. Zodpovednosť z prevádzky predmetného motorového vozidla bola v čase vzniku dopravnej nehody poistená u žalovaného na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.06.2009. Uvedená právna skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná. Žalovaný škodovú udalosť riadne zaevidoval pod č. PU 9518719926 a poskytol z tejto poistnej udalosti dňa 15.06.2012 poškodeným žalobcom náhradu vecnej škody vo výške 1 659,69 eur. Zároveň konštatoval, že trestné stíhanie pre prečin usmrtienia bolo zastavené, lebo je neprípustné a nemožno ho začať proti tomu, kto zomrel. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 08.06.2012.

11. Súd prvej inštancie v prvom rade vyhodnotil námietku žalovaného v súvislosti s nedostatkom jeho pasívnej legitímácie ako nedôvodnú. Mal za to, že pasívna vecná legitímácia žalovaného vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/, v spojení s § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Súd zastáva názor, že právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR v uznesení sp. zn. 4 Cdo 168/2009 zo dňa 20.4.2011, na ktorý sa odporca odvolával, bol prekonaný rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie vo veciach C-22/12 z 24.10.2013 a C-277/12 zo dňa 24.10.2013, podľa ktorých poisťovňa je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú uplatňujú pozostalí po obeti dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

12. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na konanie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 6Co/127/2010, v ktorom bola položená súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálna otázka, o ktorej súdny dvor EÚ rozhodol rozsudkom C - 22/12 zo dňa 24.10.2013, a to tak že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (ďalej len „motorové smernice“) sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízky osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo

uplatniteľné v spore vo veci samej. Členské štáty sú teda povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá sa uplatňuje podľa ich vnútroštátneho práva, bola krytá poistením v súlade s ustanoveniami prvej, druhej a tretej smernice. Sloboda členských štátov určiť, aká škoda bude krytá a aké budú podmienky povinného poistenia, bola obmedzená druhou a treťou smernicou tým, že tieto smernice stanovili povinné krytie niektorých škôd v určitých minimálnych sumách. Medzi škodami, ktoré musia byť kryté, sa v súlade s článkom 1 ods. 1 druhej smernice nachádza najmä ujma na zdraví. Keďže rôzne jazykové verzie článku 1 ods. 1 druhej smernice používajú pojem „ujma na zdraví“, ako aj pojem „osobná ujma“, treba sa sústrediť na štruktúru a účel týchto ustanovení a smernice.

V tejto súvislosti treba uviesť, že uvedené pojmy dopĺňajú pojem „škoda na majetku“, a pripomenúť, že uvedené ustanovenia a smernica sa snažia najmä o posilnenie ochrany obetí. Za týchto okolností treba uplatniť extenzívny výklad uvedených pojmov, ktorý je uvedený v bode 47 tohto rozsudku, t.j. pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu.

13. Pokiaľ ide o osoby, ktoré sa môžu domáhať náhrady tejto nemajetkovej ujmy, na jednej strane treba uviesť, že z článku 1 bodu 2, v spojení s článkom 3 ods. 1 prvou vetou prvej smernice vyplýva, že ochrana, ktorá musí byť zaručená podľa tejto smernice, platí pre akúkoľvek osobu, ktorá je podľa vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu oprávnená na náhradu škody spôsobenej motorovými vozidlami. Členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách, určených v čl. 1 ods. 2 druhej smernice. V prejednávanvej veci by to tak malo byť, pretože podľa informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, majú pozostalé osoby v súlade s § 11 a 13 českého (aj slovenského) Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (prijatý ako federálny právny predpis, ktorý je toho času s účinnosťou od 1.1.2014 v ČR už nahradený novým občiansko-právnym kódexom - pozn. súdu) nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia ich blízkej osoby (manžela, otca aj syna). Tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho práva v tomto prípade vyplýva z § 11 a 13 českého (zároveň aj slovenského) Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice.

14. Identický právny záver prijal Súdny dvor Európskej únie aj v rozsudku vo veci C-277/12 z 24.10.2013, v ktorom sa náhrady nemajetkovej ujmy domáhal maloletý syn, ktorého rodičia zomreli pri dopravnej nehode.

15. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené uzavrel, že v zmysle citovanej judikatúry Súdneho dvora EÚ, ktorou je všeobecný súd členského štátu viazaný, je náhrada nemajetkovej ujmy jednou z náhrad krytých povinným zmluvným poistením.

16. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1, § 4 ods. 2 písmeno a), v spojení s § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. s poukazom na ustanovenie § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, ako aj s poukazom na ustanovenie § 6 Zákona č. 2015/2006 Z. z. o odškodňovaní obetí poškodených násilnými trestnými činmi. Uviedol, že škoda predstavuje v danej veci nemajetkovú ujmu poškodenia zdravia, bolesti a následkov poškodeného zdravia. Ujmou na zdraví sa rozumie aj také závažné poškodenie zdravia, ktoré má za následok smrť. Bolesť predstavuje určité fyzické a psychické útrapy vyvolané náhlou alebo vážnejšou zmenou zdravotného stavu, ktoré vníma len konkrétny človek a ktoré nemusia byť na prvý pohľad badateľné. Bolesť môže byť zmiešanou, ideálnou alebo psychickou ujmou, nie však škodou ako majetkovou ujmou vyjadriteľnou v peniazoch. Bolesť je teda nemajetkovou ujmou.

17. Ujmu súd prvej inštancie definoval ako zničenie alebo oslabenie právneho pomeru, a to v neprospech niektorého alebo všetkých subjektov tohto pomeru. K zničeniu právneho pomeru môže prísť aj usmrtením člena rodiny (rodiča, dieťaťa, manžela/manželky), ktorá skutočnosť spôsobí zničenie rodinnoprávneho pomeru, ku ktorému patria osobnostné práva, rodinné vzťahy, prípadne aj vyživovacia povinnosť (napríklad Luby, Š.: Prevencia a zodpovednosť v občianskom práve. I. zväzok. Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava 1958, s. 274, 275, 280, 285-288). Uviedol, že aj na tento prejednávaný prípad je aplikovateľný postup podľa § 15 a § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s § 13 OZ. Pri usmrtení osoby náhrada majetkovej ujmy (škody) v podobe

ušlého zárobku, prípadne v úhrade liečebných nákladov, neprichádza do úvahy, pretože dotknutá osoba zomrela. Rovnako neprichádza do úvahy materiálna nemajetková ujma v podobe bolestného alebo SSÚ. 18. Zdôraznil, že hoci je odškodnenie za bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia zaradené v 6. časti OZ, svojou podstatou ide o náhradu nemajetkovej ujmy. Preto neobstojí argument žalovaného, že v 6. časti OZ (zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie) je upravené bezvýnimočne len škoda ako majetková ujma a jej náhrada. Súd prvej inštancie mal za to, že v 6. časti OZ je zakotvená aj náhrada nemajetkovej ujmy minimálne v ustanovení § 444, keď tento argument podporuje záver o aplikácii § 13 OZ na predmetnú právnu vec. Uviedol, že zákonodarca v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. nedôslednosťou v legislatíve priamo nerozlišoval medzi pojmami škoda na majetku, škoda na zdraví a nemajetková škoda, ku ktorej jednoznačne patrí aj nemateriálna nemajetková ujma, čo však nemôže byť vykladané v neprospech žalobcov. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR č. k. III ÚS 341/07 - 38 z 01.07.2008. Súd prvotne vychádza z doslovného znenia právnych predpisov, však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne, pretože môže, ba niekedy sa musí od doslovného znenia právneho textu odchyliť, a to v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Zdôraznil, že viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. A preto pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba pojem škoda vykladať extenzívne, a to tak, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých spočívajúci do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov a tiež, že takáto náhrada je predmetom poistného krytia.

19. Súd prvej inštancie teda vychádzal z rozsudkov súdneho dvora EÚ vo veciach C-22/12 z 24.10.2013 a C-277/12 z 24.10.2013, ustanovení § 11 a § 13 OZ a § 4 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 15 zákona č. 381/2001 Z. z., zo Zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, ako aj z právneho názoru vysloveného v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 67/2012, podľa ktorého povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

20. Pokiaľ žalobcovia sa domáhali od žalovaného titulom nemajetkovej osobnostnej ujmy v sume 50 000 eur, podľa súdu prvej inštancie bola táto suma zjavne neprimerane vysoká a zároveň súd prvej inštancie poukázal na právnu úpravu v štátoch EÚ a rozsudku v Rakúsku sp. zn. OGH z 30.10.2003 sp. zn. 2Ob/186/03 v súvislosti s nárokom pozostalého manžela pri dopravnej nehode, keď pri dopravnej nehode stratil manželku a tri maloleté deti, zároveň poukázal na románsky model práva (Belgicko, Francúzsko). Zdôraznil, že, nebhý Pavol bol jedným z ôsmich detí žalobcov (nejednalo sa teda o jediné ich dieťa), v čase nehody mal takmer 18 rokov, už neštudoval, pracoval ako brigádnik, a to príležitostne. Jeho smrť poznamenala trvalo negatívne život žalobcov, ktorí v dôsledku dopravnej nehody utrpeli ujmu na svojich osobnostných právach stratou ich syna Z.. Boli dotknuté ich práva na rodinný život a súkromie, stratili možnosť viesť rodinný a súkromný život s ich synom, a prežívať s ním pozitívne aj prípadné negatívne stránky života, vzájomnú pomoc a podporu, skutočnosť ktorú ani nie je potrebné osobitne dokazovať. Ide o nenávratnú ujmu; trauma zo straty syna je pre rodičov neodstrániteľná. Zásah do ich osobnostných práv spôsobil vinník dopravnej nehody, tiež zosnulý W. A. motorovým vozidlom, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného. Žalobcovia však v konaní nepreukázali, že by tragická smrť ich syna zanechala následky fatálneho charakteru, spočívajúce napr. v závažnom a neodstrániteľnom zhoršení ich zdravotného stavu, v preukázateľne negatívnej trvalej duševnej traume a pod.

21. Prihliadol na skutkové zistenie, že v čase nehody, resp. bezprostredne pred jej vznikom obaja tak vodič - vinník dopravnej nehody W. A., ako aj spolujazdec Z. A. (neb. syn žalobcov) požili väčšie množstvo marihuany, ktorá skutočnosť bola podstatnou príčinou vzniku dopravnej nehody s tragickými následkami.. Syn žalobcov vedel, že motorové vozidlo riadila osoba, ktorá požila návykovú látku, ktorá ovplyvnila riadenie motorového vozidla, čo bolo preukázané zo zistenia hladiny návykovej látky v krvi a moči oboch členov posádky motorového vozidla, Zdôraznil, že táto skutočnosť vedie k spoluúčasti syna žalobcov na ujme spôsobenej jeho rodičom, keď ich syn Z. A. vo veku blízko plnoletosti si už mal a mohol byť vedomý rizík, ktoré vyplývali z riadenia vozidla osobou, ktorá je pod vplyvom návykovej látky, napriek tomu si s týmto vedomím do vozidla ako spolujazdec nasadol. Súd prvej inštancie preto určil výšku nemajetkovej ujmy žalobcom každému vo výške po 7 000 eur s tým, že túto znížil o cca 30 % titulom spoluúčasti syna žalobcom na ujme spôsobenej rodičom na konečnú sumu odškodnenia

po 5 000 eur, poukázal pritom na príklad na rozhodnutie vo veci C - 300/10 z 23.10. 2012, pričom takáto suma podľa súdu prvej inštancie sa javí ako primeraná, spravodlivá, ktorá zohľadňuje zistený skutkový a právny stav veci. Súd prvej inštancie zároveň poukázal i na zákon č. 215/2006 Z.z., v zmysle tejto právnej úpravy odškodňovanie obetí poškodených násilnými trestnými činmi je stanovená suma odškodnenia ako 50 násobok minimálnej mzdy, keď minimálna mzda v roku 2012 činila 327,20 eur a maximálna výška odškodnenia pre obeť násilného trestného činu činila sumu 16 360 eur. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobu vo zvyšnej časti istiny ako nedôvodnú zamietol.

22. O náhrade trov prvoinštančného konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP, keď priznal žalobcom, ktorí mali v konaní čiastočný úspech, a to s prihliadnutím, že výška plnenia závisela od úvahy súdu, plnú náhradu trov konania vo výške 1 421,11 eur.

23. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietne a nahradí žalovanému trovy prvoinštančného a odvolacieho konania. Žalovaný podal odvolanie voči vyhovujúcej časti priznanej nemajetkovej ujmy v súlade s ustanovením § 205 ods. 2 písmeno f) OSP s odôvodnením, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný v prvom rade namietal, že súd prvej inštancie v odôvodnení neuviedol samotné rozhodnutie ESD z 24.10.2013 o veci C - 22/12, ktorý žalovaný následne citoval a to tak, že: „článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/EHS z 11. mája 2005 a čl. 1, prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

25. Žalovaný zdôraznil, že primárnym cieľom tzv. motorových smerníc bolo zjednodušiť voľný pohyb motorových vozidiel a zabezpečiť na vnútornom trhu jednotné rámcové podmienky v oblasti poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, Účelom smerníc bolo tiež zabezpečiť zlepšenie ochrany obetí dopravných nehôd v Európskej únii a umožnenie účinného uplatňovania nárokov na náhradu škodu zo strany obetí. Cieľom prvej, druhej a tretej smernice nie je harmonizácia zodpovednosti za škodu členských štátov. Členské štáty môžu voľne upraviť zodpovednosť za škodu pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel. Zdôraznil, že ESD vo svojom rozsudku FARRELL C - 356/05 uviedol, že povinnosť poisťného krytia cestujúcich je definovaná právnymi predpismi Spoločenstva, rozsah odškodnenia upravuje predovšetkým vnútroštátne právo.

26. Súd prvej inštancie týmto rozhodnutím priznal tzv. motorovým smerniciam priamy účinok. Smernice majú špeciálne postavenie a sú záväzné pre členské štáty Spoločenstva, ktorým sú určené, pričom voľba formy a metód sa ponecháva na orgány členského štátu. Smernica je vždy adresovaná členským štátom. Nezaväzuje a nezakladá priamo práva a povinnosti fyzickým osobám a vyžaduje si transpozíciu do vnútroštátneho práva formou aktu členského štátu. Tzv. motorové smernice boli transponované do právneho poriadku SR Zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla a jeho následnými novelami. V prípade smerníc ustanovenie článku 249 Zmluvy o založení európskych spoločenstiev (ZES) nepredpokladá ich priamu aplikovateľnosť, v tomto smere žalovaný poukázal na rozhodnutie vo veci Marshall C - 152/84, v zmysle ktorého ESD argumentoval, že smernica nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcom, a preto nemôžu byť ustanovenia smernice použité proti nemu, čl. 249 ZES priznáva záväznosť smernice len voči členským štátom, nie jednotlivcom. Rozhodnutia Európskeho súdneho dvora (ESD) nedávajú odpoveď na otázku, či sú jeho rozhodnutia záväzné erga omnes, alebo inter partes. - (voči všetkým alebo medzi stranami).

27. ESD nemá kompetenciu vykladať vnútroštátne predpisy, pokiaľ nie sú v rozpore s nejakým konkrétnym nariadením alebo smernicou EÚ. Toto ESD vo svojom rozhodnutí C - 22/12, o ktorý súd prvej inštancie opiera svoju argumentáciu, nevyslovil transpozíciu tzv. motorových smerníc, ale rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej

nehode, ak jej náhradu zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľnú vo veci samej. Podľa žalovaného slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie o pasívnej zodpovednosti žalovaného nie je správne. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutkovými okolnosťami prípadu C - 22/12, vec D. vec Krajského súdu v Prešove. V zmysle Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody uzavretého v Haagu 04.05.1971: „rozhodným právom sú vnútorné predpisy štátu, na území ktorého došlo k nehode??. Čl. 4 tohto Dohovoru upravuje výnimky pre prípad, ak sa na dopravnej nehode zúčastní iba jedno vozidlo registrované v inom štáte, než v ktorom došlo k nehode. Pod písmenom b) sa však uvádza, že ak sa na nehode zúčastňujú dve vozidlá alebo viac vozidiel, platí ustanovenie písmeno a) iba v prípade, že všetky vozidlá sú registrované v tom istom štáte. Preto vzhľadom na uvedené čl. 4 Dohovoru nemožno na predmetný prípad aplikovať, pretože dopravná nehoda bola spôsobená na území Českej republiky, na nehode sa zúčastnili dve vozidlá, jedno registrované v SR a druhé registrované v štáte, v ktorom došlo k dopravnej nehode, preto sa v danom prípade aplikuje čl. 3 Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody uzavretého v Haagu 04.05.1971 - rozhodným právom sú vnútorné predpisy štátu, na území ktorého došlo k nehode. ESD vo svojom rozsudku preto správne určil, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla má pokrývať náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje aj vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Právom uplatniteľným v danom prípade je právo české, ktoré upravuje nemajetkovú ujmu ako náhradu zodpovednosti poisteného za škodu. Vyššie uvedené však nie je možné aplikovať v tomto konaní, pretože slovenská právna úprava tieto pojmy striktno odlišuje podľa § 4 ods. 2 písmeno a) Zákona č. 381/2001 Z. z. povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázateľné nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. V prípade usmrtenia poškodeného majú rodinní príslušníci poškodeného nárok náhradu nákladov na výživu a nákladov spojených s pohrebom, a to vychádzajúce z ustanovení Občianskeho zákonníka platného na území SR. Náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravených v § 4 citovaného zákona, preto žalobca nemá nárok vymáhať túto náhradu od žalovaného 2, a to ani po vydaní rozhodnutia ESD C - 22/2012, pretože toto rozhodnutie je záväzné len inter partes a nemožno ho použiť ani ako argumentáciu v prejednávanej veci. ESD nevyslovil nesprávnu implementáciu tzv. motorových smerníc do právneho poriadku SR, ani rozpor § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z. z. so smernicou, nariadením, či ustanovením ZES, naopak, stanovenie rozsahu poistenia je úlohou členských štátov EÚ.

28. V zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. poistený má právo, aby poisťovateľ nahradil za neho poškodenému uplatnené a preukázateľné nároky na náhradu škody, nemajetková ujma však nie je škoda, keď ochrana osobnosti a nemajetková ujma je upravená v prvej časti Občianskeho zákonníka, pričom zodpovednosť za škodu je upravená v 6. časti OZ a ide o dva úplne odlišné právne nároky.

29. Žalovaný poukázal rozhodovaciu prax na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 18C/124/2008, na uznesenie Krajského spdu v Trnave pod sp. zn. 24Co/67/2008, ktoré rozhodnutie uvádza: „ Bude potrebné dôsledne odlíšiť pasívnu legitímáciu žalovaného 3 Kooperativa poisťovňa a. s. vo vzťahu k uplatneným nárokom vyplývajúcim z náhrada škody, vo vzťahu k uplatnenému nároku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá zrejme nebola predmetom poistenia.

30. Žalovaný zároveň uviedol, že neobstojí argumentácia súdu prvej inštancie postavená na odôvodnení rozhodnutia ESD C - 22/12 vzhľadom na pojmovú a obsahovú odlišnosť práva na náhradu nemajetkovej ujmy a práva na náhradu škody, keď osobnostné práva predstavujú absolútne subjektívne práva, ktoré prináležia výlučne fyzickým osobám a právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Na rozdiel od osobnostných práv právo na náhradu škody patrí tak fyzickej, ako aj právnickej osobe. Toto právo nemá absolútne, ale len relatívnu povahu. Tiež súčasná právna teória v zhode s právnu praxou označuje neoprávnený zásah do zdravia fyzickej osoby pojmom „nemajetková ujma“, pričom pod uvedeným pojmom nemožno rozumieť škodu na zdraví, ktorá je pojmovo samostatná, systematicky a legislatívno-technicky odlišne upravená. Žalovaný zároveň poukázal na ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého priznanie zadosťučinenia v peniazoch predpokladá splnenie kvalifikovaných podmienok a to, ak morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nepostačujúcim a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 ods. 3 OZ stanovené dve kritériá. Podľa žalovaného zodpovednosť za nemajetkovú ujmu nie je zhodná so zodpovednosťou za majetkovú, ktorá

sa delí na skutočnú škodu a ušlý zisk. Žalovaný preto nesúhlasí s extenzívnym výkladom ustanovenia § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z. z., pretože poistenie sa týka poistenia zodpovednosti za škodu, a nie poistenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Pri výklade ustanovenia § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z.z. nemožno vychádzať iba zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale treba ho vykladať v jednote s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje (napr. ustanovenie § 4 ods. 1 citovaného zákona). Platná legislatíva a ani právna teória neoznačuje osobu, ktorej osobnostné práva boli porušené za „poškodenú osobu“. Povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je teda krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. Bezprostredne s otázkou rozsahu poistného krytia súvisí aj otázka pasívnej legitímácie poisťovne, ktorá nemôže byť daná v prípade, ak predmet konania tvorí právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ. V tejto súvislosti žalovaný poukázal i na rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009, rozsudok Okresného súdu v Brezne 4C/82/2010, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/296/2011 zo dňa 19.09.2012, či rozsudok OS Banská Bystrica sp. zn. 7C/56/2011 zo dňa 07.11.2011, v spojení s rozsudkom KS v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/39/2012, z ktorých rozhodnutí je zrejmé, že sudy zamietli žalobu voči žalovaným poisťovňami z dôvodu, že nebola daná ich pasívna legitímácia v prípade uplatneného práva na ochranu osobnosti podľa § 11 OZ.

31. Smernice sa zaoberajú poistením zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla, a nie poistením nárokov, ktoré vznikli z iného titulu, než je zodpovednosť za škodu. Smernice teda nestanovujú konkrétne, akým spôsobom a akými konkrétnymi nárokmi si má členský štát vymedziť náhrady škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla, ale je na členom štáte, akými princípmi sa riadi odškodnenie zásahu do zdravia človeka. Podľa vnútroštátnej úpravy SR sa škoda na zdraví alebo pri usmrtení odškodňuje nárokmi uvedenými v § 444 až 449 OZ, pričom iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví, resp. pri usmrtení (teda ani náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11a nasl. nie je nárokom z titulu náhrady škody na zdraví).

32. Žalovaný zároveň uviedol, že slovenské občianske právo nesubsumuje nemajetkovú ujmu pod rozsah poistného krytia zodpovednosti za škodu, čo bolo potvrdené i súdnou praxou. Žalovaný poukázal na Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla, z ktorého obsahu vyplýva, že povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poisťovňa nemôže rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody“.

33. Žalovaný k výške uplatňovanej peňažnej náhrady, ktorú súd priznal vo výške 5 000 eur každému zo žalobcov v 1. a 2. rade uviedol, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, že vodič motorového vozidla, ale aj spolujazdec boli v čase smrti ovplyvnení kanabinoidmi vo vyššej koncentrácii - pravdepodobne fajčili marihuanu. Súd bez akýchkoľvek dôkazov okrem výsluchu žalobcov zobral ako fakt skutočnosť, že žalobcovia žili so synom v harmonickom vzťahu vo vzájomnej láske a boli medzi nimi vytvorené silné rodinné citové väzby. Žiadne dôkazy na podporu tvrdení žalobcov neboli v tomto konaní vykonané. V tejto súvislosti žalovaní poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/93/2008 so záverom... „pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, podľa ktorého obsah práva žalobcov ako osôb uvedených v § 15 OZ nie je zhodný s obsahom práva zomrelého E.B., ktorému bolo zasiahané žalovaným do osobnostného práva, práva na život, pretože do obsahu práva týchto osôb nepatrí právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, treba ho považovať za správny“. Žalovaný zdôraznil, že predmetom poistného krytia nie je nemajetková ujma, pričom uvedené nezmenilo ani rozhodnutie ESD C - 22/12. Súd prvej inštancie týmto rozhodnutím vytvoril právnu neistotu tým, že rozhodol odlišne od právneho stanoviska Najvyššieho súdu SR ako nadriadeného orgánu. Keďže podľa žalovaného ide v danej veci o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, žalovaný navrhol, aby v prípade potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd pripustil možnosť podania dovolania.

34. K odvolaniu žalovaného sa písomne podaním zo dňa 05. februára 2016 vyjadрили žalobcovia, prostredníctvom ich zástupcu.

35. K spornému ustanoveniu § 4 ods. 2 písmeno a) Zákona o povinnom zmluvnom poistení podľa žalobcov nie je prípustný jazykový výklad z dôvodu, že všeobecný súd nie je viazaný doslovným znením zákona, musí sa od neho odchyliť, ak to vyžaduje účel zákona história jeho vzniku, systematická súvislosť, alebo niektorý z princípov materiálneho právneho štátu. K výkladu pojmu „škoda na zdraví“, žalobcovia majú za to, že obsahová blízkosť pojmov „škoda“ a „ujma“ je nesporná, pričom súdny dvor EÚ pri výklade škoda na zdraví (§ 4 ods. 2 písmeno a) ZoPZP zohľadnil v rozsudku G. sp. zn. C 22/12 skutočnosť, že slovenský právny poriadok upravuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej škodlivým zásahom mimo rámca všeobecnej zodpovednosti za škodu. Nevyhnutnosť extenzívneho výkladu pojmu škoda na zdraví odôvodnil SD EÚ účelom smerníc, ktoré

boli zákonodarcom transponované do ZoPZP, ktorým je posilnenie ochrany pozostalých (čl. 49 rozsudku G.). Cieľom je dosiahnuť stav, aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistného krytia neostali neuhradené, preto neobstojí názor žalovaného, že slovenský právny poriadok nepripúšťa náhradu ujmy v rámci eurokonformného výkladu § 4 ods. 2 písmeno a) ZoPZP.

36. K námietke žalovaného, že zo smerníc EÚ nemožno vyvodiť záver, že by sa poistné krytie malo vzťahovať aj na nároky z ochrany osobnosti pozostalých po obetiach dopravnej nehody s tým, že smernice by bolo možné v rozsahu uplatnenom žalobcami aplikovať, ak by ZoPZP vo svojich ustanoveniach takýto rozsah poistného krytia stanovil, žalobcovia uviedli, že i SD EÚ v rozsudku Haasová výslovne uviedol, že ak majú rodinní príslušníci obetí dopravnej nehody nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa vnútroštátneho práva, nie je dôvod na vyňatie takejto náhrady z poistného krytia. SD EÚ na účely vymedzenia nevyhnutného rozsahu poistného krytia nekategorizuje jednotlivé druhy náhrad podľa toho, v akej časti Občianskeho zákonníka, resp. vnútroštátneho práva sú upravené. Postačuje, ak vo vnútroštátnom poriadku existuje zodpovednostný mechanizmus, ktorý sa aktivizuje v prípade vzniku zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby a priznáva osobám dotknutým týmto zásahom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. To znamená náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravnej nehody nebude súčasťou poistného krytia iba v prípade, ak by bola možnosť vzniku nároku na takúto náhradu normatívne vylúčená. Ak aktuálna právna úprava umožňuje požadovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, je nevyhnutné, aby aj táto náhrada bola likvidovaná z poistného zmluvného poistenia. Nie je legitímne, aby bol rozsah poistného plnenia akokoľvek obmedzený a jeho časť prenesená na osoby, ktoré sa práve za účelom vzniku nepredvídateľných situácií nechali, resp. museli nechať povinne poistiť. Preto úmyslom SD EÚ, ktorého účinky sú záväzné erga omnes, nemohlo byť obmedzenie rozsahu poistného plnenia iba odkazom na zodpovednosť za škodu podľa § 120 a násl. OZ. I v zmysle tlačového komuniké č. 144/13 z 24.10.2013, ktoré informovalo o prípade a výsledku konania vo veci G. a spol. vyplýva, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. V takom prípade sa poistné krytie upravené právom únie pre prípad ujmy na zdraví uplatní aj na nemajetkovú ujmu. I keď ide o tlačovú správu nezáväzného charakteru, i táto nasvedčuje správnosti právneho názoru žalobcov.

37. Zástupca žalobcov zároveň poukázal i na rozhodovacia prax všeobecných súdov SR, a to napr. Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/287/2015 z 26.11.2015, separátne vótum predsedu senátu Najvyššieho súdu SR JUDr. Rudolfa Čirča v uznesení Najvyššieho súdu SR z 20.04.2011 sp. zn. 4Cdo/168/2009, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/116/2013 z 21.05.2014. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2Cdo/93/2008, na ktoré poukazuje žalovaný, s prejednáványm prípadom vecne nesúvisí, pretože žalobcovia sa v konaní nedomáhajú odškodnenia titulom postmortálnej ochrany zosnulého, ale z dôvodu, že im ako pozostalým bola spôsobená nemajetková ujma. Žalobcovia nerozporujú právny názor obsiahnutý v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorého sa zákonom (§ 15 OZ) určení pozostali nemôžu domáhať poskytnutia finančnej satisfakcie titulom postmortálnej ochrany zosnulého.

38. Žalobcovia opätovne poukázali na pripojený vyšetrovací spis OR PZ v Martine ČVS: ORP- 94/2 - OVK - MT - 2012 s tým, že protiprávnym konaním vodiča došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb, ktoré tvoria základ a rámec súkromného života žalobcov ako rodičov zosnulého. Smrť Pavla A. poznamenal trvalo negatívne život žalobcov, ide o nenávratnú ujmu, ktorá je pre rodičov neodstrániteľná. Žalobcovia k návrhu, aby odvolací súd pripustil dovolanie, uviedli, že v danej veci nie je dôvod na takýto postup, keď žalovaný ani neodôvodnil konkrétnu otázku, ktorú by mal odvolací súd riešiť ako otázku po právnej stránke zásadného významu.

39. Vyjadrenie žalobcov k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené dňa 10.02.2016, žalovaný sa k nemu písomne nevyjadril.

40. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie i žalobcovia v 1. a 2. rade, a to v časti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, t. j. napadajú výrok č. 3 a výrok č. 4 z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalovaného zaviazne zaplatiť žalobcov trovy prvoinštančného a odvolacieho konania.

41. Podľa názoru žalobcov súd prvej inštancie nedostatočne zhodnotil intenzitu vzťahov žalobcov k P. Majerovi a peňažnú satisfakciu poskytol v neprimeranom rozsahu, keď závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy žalobcov vyplýva zo skutočnosti, že neočakávané úmrtie ich iba XX ročného syna im spôsobilo doživotnú, ničím nereparovateľnú ujmu. V. syna došlo k deštrukcii najcitlivejších väzieb, ktoré tvoria základ a rámec súkromného života žalobcov. Neprejde deň, aby žalobcovia nepocítili pre

stratu Z. prenikavú duševnú bolesť, žalobcovia sa nikdy nezmieria s úmrtím ich syna Z., z ich života sa vytratila osoba, ktorá im poskytovala pomoc a oporu v každodenných situáciách. Poukázali na stanovisko Výskumného ústavu dopravného a. s. Žilina z 30.11.2012, ktorý vyčíslil hodnotu ľudského života na sumu 332 144 eur, poukázali na nový český Občiansky zákonník, účinný od 01.01.2014 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR k metodike Najvyššieho súdu k náhrade nemajetkovej ujmy, v zmysle ktorého východzia rámcová čiastka by sa mala pohybovať okolo 10 000 000 Kč.

42. K prvoinštančným trovám konania súd prvej inštancie nepriznal právnenému zástupcovi odmenu za dva úkony právnej pomoci, ktoré považoval za neopodstatnené. Jedná sa o podanie vo veci zo dňa 06.03.2015, ktorým žalobcovia nežiadali len vytýčenie termínu súdneho pojednávania, ale predložili do konania vybrané rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktoré poukazuje na rozhodovaciu prax súdov v obdobnej veci a ktoré nesporne vedie k objektivizácii uplatneného nároku žalobcov. Zároveň nepriznal úkon vyjadrenie žalobcov zo dňa 28.09.2015. Predmetné podanie si vyžiadala komplikovanosť vecí, ako potreba zaujať kompletne písomné stanovisko k argumentácii žalovaného ohľadom výšky uplatnených nárokov, kde žalobcovia poukazujú na stanovisko Výskumného ústavu dopravného a. s. Žilina, žalobcovia rozoberajú metodiku Najvyššieho súdu k nahradeniu nemajetkovej ujmy a zároveň spolu s vyjadrením predložili súdu prvej inštancie rozsudok Krajského súdu v Trnave, ktorý preukazuje výšku žalobcami uplatneného nároku. Neobstojí preto tvrdenie, že predmetné vyjadrenie žalobcov bolo obsiahnuté v záverečnej reči na pojednávaní 29.09.2015, nakoľko v danom prípade sa jedná o osobitne náročný komplex skutkových a právnych hodnotení. Žalobcovia týmito podaniami mali záujem zabezpečiť dostatočné podklady pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, a preto nemožno vykonané úkony právnej služby považovať za neučelné. Je povinnosťou žalobcov označiť všetky dôkazy dôležité pre rozhodnutie súdu. Navyše súd prvej inštancie postupoval nesprávne pri výpočte trov konania, keď v rozpore s ustanovením § 16 ods. 3 vyhlášky nepriznal režijné paušály za oboch žalobcov súčasne. Za spoločné úkony pri zastupovaní viacerých osôb prináleží ku každému úkonu právnej služby toľko režijných paušálov, koľko je zastupovaných osôb, alebo aj nárok na odmenu síce znížený o 50 % za každého zastúpeného sa v týchto prípadoch ráta toľkokrát, koľko osôb naraz advokát pri spoločnom úkone zastupoval. Vyplýva to i gramatického výkladu § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., kde zákonodarca používa množné číslo, v tejto súvislosti žalobcovia poukázali na nález Ústavného súdu SR zo dňa 01.07.2008 sp. zn. III ÚS/341/07, zároveň si žalobcovia uplatnili a vyčíslili i trovy odvolacieho konania celkom vo výške 203,38 eur.

43. Odvolanie žalobcov bolo doručené žalovanému dňa 18.01.2016 s výzvou, že k predmetnému odvolaniu má žalovaný možnosť sa vyjadriť v lehote 15 dní, žalovaný sa k odvolaniu žalobcov písomne nevyjadril.

44. Dňa 12.08.2016 žalovaný oznámil prevzatie právneho zastúpenia, vzhľadom na právne zastúpenie žalovaného v súvislosti s doterajšou právnou argumentáciou žalovaného, právny zástupca žalovaného poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016 sp. zn. 3Cdo/301/2012, v ktorom dovolací súd poukazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR z 20. apríla 2011 sp. zn. 4Cdo/168/2009, v ktorom dovolací súd podal výklad ustanovenia § 4 zákona č. 381/2001 Z. z., z ktorého vyplýva, že zmluvné poistenie kryje nároky explicitne uvedené v ustanovení § 4 citovaného zákona, nie prípadne iné nároky, ktoré vznikli z iného titulu so záverom, že pasívna legitimácia poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z. z. nie je daná. Dovolací súd nevzhladol dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z. z. ani po rozhodnutí SD rozsudkom C - 22/12 vo veci Katarína G. proti X. Z. a I. G.. Dovolací súd dospel k záveru, že priamy účinok smernice č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorových vozidiel, ktorá nahradila prvú smernicu, druhú smernicu a tretiu smernicu, je vylúčený.

45. Podanie žalovaného bolo zaslané právnenému zástupcovi žalobcov dňa 08.04.2019. (č.l. 204).

46. Dňa 04.08.2016 bolo doručené odvolaciemu súdu stanovisko žalobcov k rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016 sp. zn. 3Cdo/301/2012, ktoré odvolací súd zaslal k rukám právneho zástupcu žalovaného, ktorý ho prevzal dňa 10.04.2019.

47. V rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 z 31.03.2016 sa konštatuje, že poisťovní nesvedčí pasívna legitimácia v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv spôsobené úmrtím blízkej osoby pri dopravnej nehode podľa § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s ustanovením § 15 ods. 1 ZoPZP. Žalobcovia považujú právne závery nového rozhodnutia Najvyššieho súdu SR za sporné. Pokiaľ Najvyšší súd SR uvádza, že pojem „škoda“ podľa § 4 ods. 2 písmeno a) ZoPZP údajne nie je možné subsumovať pod náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv, podľa názoru žalobcov je obsahová blízkosť pojmov „škoda“ a „ujma“ nesporná. Vzhľadom na európske právne dokumenty, ako i na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. PL.ÚS 16/04, prípadne rozsudok SD EÚ sp. zn. C - 63/09 zo dňa 06.05.2010, v zmysle ktorých sa majú

predmetné pojmy vykladať v tom zmysle, že pojem „ujma“ zahŕňa tak majetkovú, ako aj nemajetkovú ujmu. Závery žalobcu podporuje i rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/60/2015. Žalobca k rozsudku Najvyššieho súdu SR uvádza, že slovenský preklad výroku rozsudku Haasová nedôvodne „navádza“ k interpretačnému záveru, že nemajetková ujma je súčasťou poistného krytia iba v prípade, ak ju Občiansky zákonník upravuje v rámci všeobecnej zodpovednosti za škodu. Opätovne žalobca poukázal na tlačové komuniké č. 144/13 zo dňa 24.10.2013. Podľa žalobcu rozsudok 3Cdo/301/2012 je kvalitou svojho odôvodnenia v rozpore s princípmi civilného sporového konania, keď podľa žalobcu dovolací súd nepodal eurokonformný výklad k § 4 ods. 2 písmeno a) ZoPZP, resp. výklad podaný v skoršom uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 nesprávne považoval (judikatúrou SD EÚ už prekonaných dôvodov) za súladný s účelom „motorových“ smerníc. Podľa žalobcu náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia, čo potvrdzuje limit poistného plnenia, ktorý je pri jednej škodovej udalosti v zmysle § 7 ods. 2 písmeno a) ZoPZP stanovený na 5 000 000 eur bez ohľadu na počet zranených alebo usmrtených osôb. Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3Cdo/301/2012 nesprávne konštatoval, že povinnosti podať eurokonformný výklad § 4 ods. 2 písmeno a) ZoPZP ho zbavil SD EÚ v samotnom rozsudku Haasová, keď nevyslovil rozpor daného ustanovenia so smernicami. Týmto postupom poprel nepriamy účinok smerníc a aj ústavné práva žalobcov v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR. Žalobca opätovne poukázal na rozhodnutie SD EÚ v rozsudku Haasová, pričom úlohou SD podľa čl. 267 ZFEÚ je poskytovať interpretáciu relevantného komunitárneho práva, a nie riešiť konkrétne právne spory. Podľa žalobcov SD EÚ jednoznačne vyložil, že pod pojem „ujma na zdraví“, ktorý používa čl. 1 prvej „motorovej“ smernice, je potrebné subsumovať tiež náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla pozostalým v súvislosti so smrťou blízkej osoby, spôsobenou prevádzkou motorového vozidla, i keď SD nepodal žiadny výklad, keďže tak ani urobiť nemohol, vo svojej právnej vete vyložil, za splnenie akej podmienky je v rámci príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy zahrnutá do poistného krytia PZP aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, a to za predpokladu, že jej náhradu upravuje z titulu občianskoprávnej zodpovednosti poistného vnútroštátne právo uplatniteľné vo veci samej. Podľa žalobcov bolo preto úlohou Najvyššieho súdu SR posúdiť, či výklad podaný v časovo staršom uznesení Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/168/2009 je možné považovať za eurokonformný, resp. či je možné interpretovať ustanovenie § 4 ods. 2 písmeno a) ZoPZP eurokonformne bez toho, aby išlo o výklad contra legem. Najvyšší súd SR v citovanom rozhodnutí sa odmietol zaoberať otázkou, či vnútroštátna právna úprava disponuje takými výkladovými metódami, ktoré umožňujú podradiť pod pojem „škoda na zdraví“ aj nemajetkovú ujmu spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Najvyšší súd SR sa nevysporiadal s otázkou, či by rozširujúci výklad § 4 ods. 2 písmeno a) citovaného zákona bolo, resp. nebolo contra legem, čo je podľa žalobcu jediným výkladovým limitom nepriameho účinku smerníc. Opätovne žalobcovia poukázali na jednotlivé body rozsudku Haasová, najmä bod 55 až 58 vrátane § 27a ZoPZP, v zmysle ktorého týmto zákonom sa preberajú právne akty európskych spoločenstiev a EÚ uvedené v prílohe, t.j. zákonodarca bez výhrad transponoval európske smernice do vnútroštátneho právneho poriadku, z čoho vyplýva, že v súlade s ustanovením § 2 ods. 2 písmeno a) ZoPZP do rozsahu krytia poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla je zahrnutá aj nemajetková ujma v zmysle § 13 OZ. Zákonodarca v transpozičnej doložke výslovne poukazuje na dotknuté smernice, pričom by bolo nelogické, že by zákonodarca v rozpore s požiadavkou smerníc nezahrnul pod poistné krytie niektorú zložku škody. Vzhľadom na vyššie uvedené preto žalobcovia majú za to, že riadne odôvodnili pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného.

48. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť Zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (v zmysle ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže odvolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 01. 07. 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení OSP, rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 CSP procesné účinky odvolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov CSP, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (článok II ods. 1 a ods. 2 CSP), vrátane článku III ods. 1 CSP.

49. Krajský súd v Bratislave, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP, Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením, prejednal odvolanie strán sporu bez nariadenia pojednávania a dospel

k záveru, že rozsudok súdu prvej inštalácie v znení opravného uznesenia je potrebné v napadnutej časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. a 2. rade každému po 5 000 eur a vo zvyšnej zamietajúcej časti potvrdiť, a taktiež potvrdiť aj v časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne náhradu trov prvoinštalného konania vo výške 965,28 eur.

50. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

51. S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd, ktorý nezistil v postupe súdu prvej inštalácie z hľadiska procesnoprávného vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, v celom rozsahu sa po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi, týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštalácie, v spojení s opravným uznesením.

52. Odvolanie žalovaného voči vyhovujúcej časti priznanej nemajetkovej ujmy žalovaný odôvodnil ustanovením § 205 ods. 2 písmeno f) Občianskeho súdneho poriadku (procesný predpis platný do 30.06.2016, v súčasnosti ustanovenie § 365 ods. 1 písmeno h/ CSP). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštalácie, pri ktorej súd aplikuje príslušnú právnu normu na súdom zistený skutkový stav. K nesprávnemu právnemu posúdeniu môže dôjsť vtedy, ak súd síce aplikuje správny právny predpis, avšak nesprávne ho interpretuje, alebo dokonca nepoužije správny právny predpis, prípadne na základe právne zisteného skutkového stavu vyvodí nesprávne právne závery.

53. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštalácie na správne zistený skutkový použil i správny právny predpis, ktorý si správne vyložil aj správne ho na danú vec aplikoval. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštalácie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav zistený z riadne vykonaného dokazovania, v súlade s ustanovením § 132 OSP (procesné ustanovenie platné do 30.06.2016). Dospel aj k správnym skutkovým a právnym záverom, keď námietku žalovaného, týkajúcu sa nedostatku jeho pasívnej legitímácie vyhodnotil ako nedôvodnú. Správne súd prvej inštalácie konštatoval, že pasívna vecná legitímácia žalovaného vyplýva § 4 ods. 2 písmeno a) v spojení s ustanovením § 15 zákona č. 381/201 Z. z., najmä s poukazom na rozhodnutia SD EÚ a jeho rozsudku pod C - 22/12 zo dňa 24.10.2013. SD EÚ v tomto rozsudku reagoval na prejudiciálnu otázku Krajského súdu v Prešove (vec vedená pod sp. zn. 6Co/127/2010), a to, či sa má čl. 1 ods. 1 smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14.05.1990 o aproximácii členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, v spojení s čl. 3 ods. 1 smernice 72/166/EHS vykladať tak, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava (právna úprava vyplývajúca z § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. a § 6 českého zákona č. 168/1999 S.b. o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenou provozom vozidla), podľa ktorých zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel nepokrýva nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peňažnej forme spôsobenú pozostalým po obetiach dopravnej nehody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel. V prípade pozitívnej odpovede pri druhej položenej otázke, a to: či sa majú ustanovenia § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. vykladať tak, že nebránia tomu, aby vnútroštátny súd v súlade s čl. 1 ods. 1 smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, v spojení s čl. 3 ods. 1 smernice 72/166/EHS, priznal nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú pozostalým po obetiach dopravnej nehody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel ako poškodeným aj v peňažnej forme. SD EÚ v predmetnom rozsudku po položených prejudiciálnych otázkach rozhodol tak, že čl. 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972, čl. 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a čl. 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (ďalej len motorové smernice) sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobené blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátno právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Keďže rôzne jazykové verzie čl. 1 ods. 1 druhej smernice používajú pojem „ujma na zdraví“ ako pojem osobná ujma, je potrebné sa sústrediť na štruktúru a účel týchto ustanovení a smernice, v čom uvedené ustanovenia a smernica sa snažia najmä o posilnenie ochrany obetí, a preto treba uplatniť extenzívny výklad týchto pojmov, ktorý je uvedený v bode 47 citovaného rozsudku, t. j. pod pojem „ujma na zdraví“ patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátno právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa aj fyzickú, ale aj psychickú traumu.

Zároveň konštatoval, že členské štáty majú zaručiť, aby náhrada škody podľa jej vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v čl. 1 ods. 2 druhej smernice. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy žalobcov v peniazoch podľa § 11 a § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z., preto námietka žalovanej o nedostatku jej pasívnej legítimácie v konaní nie je dôvodná.

54. Odvolací súd má za to, že taktiež neobstojí odvolacia námietka žalovaného vzhľadom na pojmovú a obsahovú odlišnosť práva na náhradu nemajetkovej ujmy a práva na náhradu škody vzhľadom na vyššie uvedené.

55. K odvolacej námietke žalovaného, že súd prvej inštancie svojim rozhodnutím priznal tzv. motorovým smerniciam priamy účinok, podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nezaložil na priamej aplikácii motorových smerníc, keď súd prvej inštancie konštatoval, že v predmetnej právnej veci vnútroštátnym právom sú zákony č. 381/2001 Z. z., Občiansky zákonník, ale aj výklad tzv. „motorových smerníc“ EÚ. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že ustanovenia týchto smerníc a ich jazykové mutácie považujú za synonymá pojmy „ujma na zdraví“ a „osobná ujma“ (v anglickom preklade „personal injury“), pričom vychádzal jednak zo štruktúry a jednak z účelu smerníc, keď uvedené pojmy dopĺňajú pojmy „škoda na majetku“, čím sa snažia o posilnenie ochrany obetí. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že za takýchto okolností je potrebné uplatniť extenzívny výklad uvedených pojmov a pod pojem ujma na zdraví zaradiť akúkoľvek ujmu, ak jej náhradu zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity osoby, čo zahŕňa nielen fyzickú ale aj psychickú traumu. Tiež súd prvej inštancie konštatoval, že únikné právo nevylučuje, že náhrady nemajetkovej ujmy sa pritom okrem obetí škôd môžu domáhať aj ich pozostalí.

56. Súd prvej inštancie sa v dostatočnom rozsahu zaoberal a následne aj vysporiadal s rozhodnutím C - 22/12, a preto odvolací súd v ďalšom poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. K námietke žalovaného k spornému ustanoveniu § 4 písmeno a) Zákona o povinnom zmluvnom poistení a k námietke žalovaného, že zo smerníc EÚ nemožno vyvodiť záver, že by sa poistné krytie malo vzťahovať aj na nároky z ochrany osobností pozostalých po obetiach dopravnej nehody s tým, že smernice by bolo možné v rozsahu uplatnenom žalobcami aplikovať, ak by ZoPZ vo svojich ustanoveniach takýto rozsah poistného krytia stanovil, odvolací súd poukazuje na vyjadrenie žalobcov zo dňa 05. februára 2016, pričom odvolací súd dodáva, že pre účely Zákona o povinnom zmluvnom poistení treba pojem škoda vykladať extenzívne, a to tak, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe usmrtenej po dopravnej nehode, v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, ktorý spočíva v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. V zmysle vyššie citovaného zákona, jeho dôvodovej správy, usmrtenie pri dopravnej nehode je najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Samotné usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, a preto musí byť aj takáto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje i na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017, sp. zn. 6Mcdo/1/2016, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že ak by mal platiť výklad pojmu škoda, ktorý vychádza z textu ZoPZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení OZ o zodpovednosti za škodu, t. j., ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, v praxi by to prinieslo značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za túto nemajetkovú ujmu, na druhej strane by to mohlo znamenať aj neistotu pozostalých, a preto neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely ZoPZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda, že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov nemožno opomíňať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí odchyliť), ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Preto rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zodpovednostného zákona je pritom aj ústavne konformným, pretože zmierňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením a povinným zmluvným poistením za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Preto pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP je potrebné vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené

toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom je potrebné rozumieť osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termín „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poukázal i na rozsudok SD EÚ zo 6. mája 2010 vo veci C - 63/09. Záver rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017 pod sp. zn. 6Mcdo/1/2016 je že: Škodou pre účely Zákona č.381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma, spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Rozhodnutia uvádzané žalovaným, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/198/2009 zo dňa 20.04.2011 správne preto súd prvej inštancie považoval za prekonané rozsudkami Súdneho dvora EÚ, ktoré citoval v odôvodnení svojho rozhodnutia. Taktiež v súvislosti s ďalšou právnou argumentáciou žalovaného a jeho poukázanie na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 3Cdo/301/2012, ktorým dovolací súd poukazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009, z 20. apríla 2011, v ktorom dovolací súd mal podľa výklad ustanovenia § 4 zákona č. 381/2001 Z.z., odvolací súd má za to, že taktiež žalovaným citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sú v rozpore už s vyššie citovanými rozsudkami Súdneho dvora EÚ vo veciach C - 22/12 z 24.10.2013 a C - 277/2012 z 24.10.2013, keď Súdny dvor EÚ v týchto rozhodnutiach jednoznačne vyložil pojem „ujma na zdraví“, pod ktorý je potrebné subsumovať aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla pozostalým v súvislosti so smrťou blízkej osoby, ktorá smrť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla. Úlohou SD EÚ je poskytovať interpretáciu komunitárneho práva, a nie riešiť konkrétne právne spory. Správne konštatovali žalobcovia vo svojom písomnom vyjadrení, doručené odvolaciemu súdu 04.08.2016, že úlohou Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí 3Cdo/301/2012 bolo posúdiť, či výklad podaný v časovo staršom uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 je možné považovať za eurokonformný, Najvyšší súd sa však v citovanom rozhodnutí nezaoberal otázkou, či rozširujúci výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písmeno a) ZoPZP bol, resp. nebol contra legem. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na súčasnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/116/2013 z 21.05.2014, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/287/2015 z 26.11.2015 a napr. i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017, sp. zn. 6Mcdo/1/2016. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie, že v spore o náhradu nemajetkovej ujmy, spočívajúcej v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla je poisťovňa pasívne legitimovaná, za správny.

57. K odvolacej námietke žalovaného v súvislosti s priznanou peňažnou náhradou vo výške 5 000 eur každému zo žalobcov v 1. a 2. rade, odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď súd prvej inštancie správne konštatoval, že uplatnená výška nemajetkovej osobnostnej ujmy v sume 50 000 eur pre každého zo žalobcov je zjavne neprimerane vysoká, pričom prihliadol na všetky skutkové zistenia v čase nehody a správne určil výšku nemajetkovej ujmy žalobcov každému po 7 000 eur s tým, že túto sumu znížil o cca 30 % titulom spoluúčasti syna žalobcov na ujme spôsobenej rodičom, na konečnú sumu odškodnenia vo výške 5 000 eur, ktorú taktiež odvolací súd považuje za primeranú v súlade s rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov, ako i s poukazom na zákon č. 215/2006 Z. z., v ktorom odškodňovanie obeť poškodených násilnými trestnými činmi je stanovená suma odškodnenia ako 50 násobok minimálnej mzdy (minimálna mzda v roku 2012 327,20 eur a maximálna výška odškodnenia pre obeť násilného trestného činu činila sumu 16 360 eur).

58. K odvolacej námietke žalobcov v 1. a 2. rade týkajúcej sa časti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené odôvodnenie odvolacieho súdu v súvislosti s výškou priznanej nemajetkovej ujmy, ale aj na podrobné odôvodnenie súdu prvej inštancie, keď ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd považuje určenú výšku nemajetkovej ujmy každému zo žalobcov vo výške 7 000 eur a túto sumu zníženú o cca 30 % na konečnú sumu odškodnenia každému žalobcovi po 5 000 eur za primeranú, keď súd prvej inštancie zohľadnil spoluúčasť nebohého syna žalobcov v súvislosti s požitím väčšieho množstva marihuany, ktorá skutočnosť bola podstatnou príčinou vzniku dopravnej nehody s tragickými následkami. Syn žalobcov vedel, že motorové vozidlo riadi osoba, ktorá požila marihuanu, čo ovplyvňovalo riadenie osobného motorového vozidla takéto konanie spolujazdca Z.nebohý syn žalobcov) viedla k ujme, ktorá bola spôsobená jeho rodičom. Vzhľadom na tieto skutočnosti a doterajšiu rozhodovaciu prax všeobecných súdov tak, ako to uviedol i súd prvej

inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré poukazuje i odvolací súd, je potrebné považovať rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom priznanej výšky nemajetkovej sumy za správne ustálené.

59. K odvolacej námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nepriznal právnomu zástupcovi žalobcov odmenu za dva úkony právnej pomoci, a to pokiaľ sa týka podania vo veci zo dňa 06.03.2015 a úkon vyjadrenie žalobcov zo dňa 28.09.2015, odvolací súd nepovažuje námietky žalobcov v tejto časti za odôvodnené. V prvom podaní zo dňa 06.03.2015 správne súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia v ňom žiadali vytýčenie termínu súdneho pojednávania. Je pravdou, že zároveň predložili rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, avšak žalobcovia, resp. ich právny zástupca nevykonali v tomto úkone žiaden právny rozbor v súvislosti s vecou samou a predloženým rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave. K úkonu zo dňa 28.09.2015, ktoré malo byť reakciou na stanovisko žalovaného ohľadom výšky uplatnených nárokov, keď žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu poukázali na stanovisko Výskumného ústavu dopravného a. s. Žilina, zároveň predložili rozsudok Krajského súdu v Trnave, čím podľa žalobcov mali zabezpečiť dostatočné podklady pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, a teda jedná za účelne vykonané úkony, odvolací súd k tomu uvádza, že v danom prípade nejde o účelne vynaložené náklady, vynaložené na právne zastupovanie žalobcov. Trovami konania podľa ustanovenia § 137 OSP (predpis platný do 30.06.2016) boli najmä hotové výdavky účastníkov konania a ich zástupcov. Takýmto bola aj odmena advokáta, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času spojená s jeho činnosťou obsahovo vymedzená príslušnými predpismi. Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania bol povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania, uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Vo všeobecnosti predstavuje účelnosť vlastnosť procesu, spočívajúcu v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a kritérií a neprekračuje ich medze. Z OSP (procesný predpis platný do 30.06.2016) nevyplývalo, že by odmena za zastupovanie advokátom v civilnom konaní bola sama o sebe vždy trovami potrebnými k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva. Bolo potrebné prihliadnuť aj na samotný výber procesných prostriedkov zvolených účastníkom v každom konkrétnom prípade na uplatnenie alebo bránenie práva, ktoré ovplyvňujú aj rozsah trov, na ktorých náhradu môže, ale tiež rovnako nemusí, strane vzniknúť nárok, a preto strana musí znášať aj procesnú zodpovednosť za voľbu konkrétneho prostriedku uplatňovania práva alebo jeho bránenia v súdnom konaní, ako aj procesné dôsledky, spojené s jeho prípadnou nevhodnosťou jeho výberu, a to aj v podobe nepriznania náhrady trov konania. Jednotlivé úkony právnej služby je preto potrebné posúdiť z hľadiska dosiahnutia rýchlosti, efektívnosti a účinnosti súdnej ochrany, ako aj z hľadiska hospodárnosti konania. Odvolací súd má za to, že podaniami zo dňa 06.03.2015 a zo dňa 28.09.2015, ktorých prílohou boli rozhodnutia všeobecných súdov, nie je takým úkonom, ktoré by bolo možné subsumovať ustanovenie § 13a ods. 1 písmeno c) Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. MS SR o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a preto odvolací súd na námietku žalobcov v tejto časti neprihliadol, Taktiež odvolací súd neprihliadol i na ďalšiu námietku žalobcov, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval pri výpočte trov konania, keď v rozpore s ustanovením § 16 ods. 3 vyhlášky nepriznal režíjné paušály za oboch žalobcov súčasne. Podľa odvolacieho súdu režíjny paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. patrí za jednotlivé úkony právnej služby bez ohľadu na to, koľko klientov advokát zastupuje, nakoľko pri zastupovaní viacerých osôb v zmysle § 13 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ide o spoločné úkony, a preto náhrada režíjného paušálu sa nenásobí počtom klientov, ani sa neznižuje o 50 % (od 01.06.2010). Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne vyčíslil výšku trov, ktoré priznal žalobcom tak, ako je to uvedené vo výroku súdu prvej inštancie.

60. Odvolací súd napokon k žiadosti žalovaného, aby v prípade, ak odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie, pripustil možnosť podania dovolania uvádza:

Súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok dňa 10.12.2015, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (procesný právny predpis platný do 30.06.2016), taktiež odvolanie žalovaného bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 18.12.2015, t.j. za účinnosti procesného predpisu platného do 30.06.2016, v zmysle ktorého podľa § 238 ods- 3 OSP dovolanie bolo prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Pokiaľ žalovaný vo svojej žiadosti o pripustenie dovolania uviedol, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (keď žalovaný má za to, že odvolací súd sa nemá dôvod odchýliť od doterajšej súdnej praxe), odvolací súd uvádza, že žalovaný bližšie nešpecifikoval dovolací dôvod, zároveň odvolací súd má za to, že nejde o rozhodnutie, ktoré má po právnej stránke zásadný význam. Navyše odvolací súd sa neodchýlil od doterajšej najnovšej súdnej praxe, keď skoršie rozhodnutia v

obdobnej veci, na ktoré poukázal žalovaný boli neskoršími rozhodnutiami preukázané. Odvolací súd upriamuje v tomto smere na odôvodnenie svojho rozhodnutia.

61. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku platný od 01.07.2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ide o intertemporálne ustanovenie, nová právna úprava dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konanie začaté pred dňom účinnosti nového zákona s tým, že v odôvodnených prípadoch sú stanovené výnimky z tohto základného pravidla. Vzhľadom na zmenu procesného zákona, ktorý v čase rozhodovania odvolacieho súdu nemá právnu úpravu v súlade s pôvodným ustanovením § 238 ods. 3 OSP, žalovaný ako strana sporu má možnosť podať dovolanie v zmysle ust. § 419 a nasl. CSP (procesný predpis platný od 01.07.2016), v prípade splnenia zákonných podmienok tam uvedených. Podrobné poučenie o prípustnosti dovolania odvolací súd uvádza v odseku: „poučenie??.

62. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP. Žiadna zo strán sporu nemala v odvolacom konaní úspech vo veci, preto odvolací súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

63. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolaateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolaateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).